

DIX

LEONARDO DA VINCI

HET COMPLETE GESCHILDERDE WERK

Alessandro Guasti & Massimiliano Lombardi

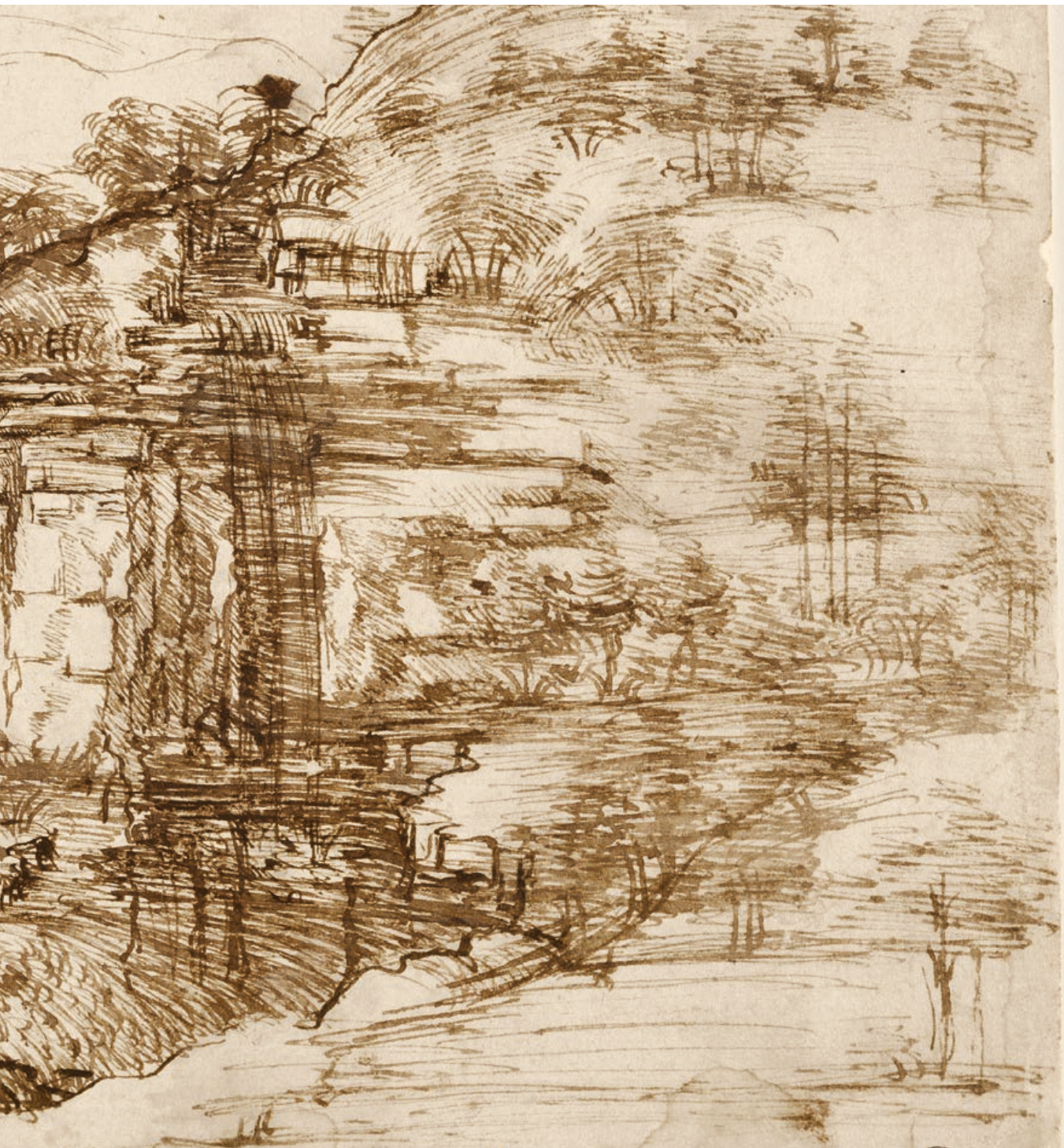
INHOUD

1. In het Florence van Lorenzo il Magnifico	5
2. Aan het Milanese hof van Ludovico il Moro	49
3. Opdrachten ten tijde van de Republiek Florence	97
4. De laatste jaren tussen Milaan, Rome en Frankrijk	131
5. Leonardo, de mythe	165
Chronologisch overzicht	186
Beknopte bibliografie	191

Leonardo da Vinci

Gezicht op de Arno

1473, pen en inkt op papier, Florence, Uffizi

waarna hij de bewegingen van de hemellichamen observeerde.' Hij kleepte zich altijd onconventioneel in een korte wambuis met strakke mouwen van blauw fluweel of in karmijnrood met zilverbrokaat, in tegenstelling tot de gebruikelijke lange kledij in sobere kleuren, wat zijn unieke en onnavolgbare persoonlijkheid symboliseert.

Hoewel Leonardo al in 1472 lid werd van het gilde van Florentijnse schilders, het Sint-Lucasgilde, en zelf opdrachten kreeg, melden twee bronnen uit 1476 dat hij nog steeds actief was in de werkplaats van Verrocchio. Leonardo was toen al een zelfstandig kunstenaar, maar nog minstens vier jaar lang had hij te maken met de steeds veeleisender verzoeken om medewerking van zijn meester. Door de uiteenlopende opdrachten die het atelier ontving, kreeg hij nog wel alle kans om nieuwe dingen te leren. De jonge leerling had heel veel belangstelling voor de vervaardiging van de koperen bol op de lantaarn op de koepel van de Santa Maria del Fiore. Na de dood van de bedenker, de Florentijnse architect Filippo Brunelleschi, kreeg Verrocchio in 1468 de opdracht de koepel van de kathedraal te af te maken. Plotseiling moest hij zich bezighouden met smelten en lassen en met de bouw van de benodigde steigers. Voor Leonardo was dit echter een kans om zich steeds meer in

statica en bouwkunde te verdiepen.

Dit bracht hem er onvermijdelijk toe de technische oplossingen van Brunelleschi aandachtig te onderzoeken, wat hem zo fascineerde dat hij er talrijke tekeningen van heeft gemaakt.

Als beeldhouwer was Verrocchio gewend met natte doeken beklede terracotta beelden als model te gebruiken, wat volgens sommige critici een verklaring is voor de *chiaroscuro*-techniek (licht-donkerteknik) met penseel op doek die door zijn leerlingen vooral bij studies van gewaden werd gebruikt. De eigenaar van de werkplaats maakte hier een test van, die iedereen die bij hem in opleiding wilde moest afleggen.

Giovanni Bellini
Madonna met de boompjes
1487
Venetië, Gallerie dell'Accademia

Leonardo da Vinci
Madonna met de granaatappel (Madonna Dreyfus)

circa 1469, olieverf op paneel, 15,7 x 12,8 cm

Washington, National Gallery of Art